

Çətin gün həmişə sınağa çevrilir. Belə günlər isə ayrı-ayrı insanların da, xalqların da həyatında az olmur. Məhz bu zaman ən heyrətamiz və ən ibrətli hadisələr baş verir. Başqa sözlə, mənəvi gücümüz, insani dəyərlərimiz özünü aydın şəkildə göstərir. Yaxşı da, pis də elə bu vaxt ortaya çıxır. Yəni kimin kim olduğuna şübhə qalmır.

Deprem hekayələri

Xalqımızın necə yüksək keyfiyyətlərə malik olduğunu 44 günlük Vətən müharibəsində bütün dünya yaxşı gördü. Türkiyədə baş verən amansız zəlzələ isə qardaş xalqı imtahana çəkdi. Elə bizim özümüzü, bütün insanlığı da...

Depremin yaratdığı şəraitdə bəzən nağıla bənzəyən olaylar baş verdi. Bunlar müəllifi həyatın özü olan hekayələrdir.

Adınla yaşa, Ayşə bala

O, beşikdə mışıl-mışıl yatan körpəsinə baxıb həyat yoldaşına:

- Babası, bu çocuğun nə vaxta kimi adı olmayacaq, - dedi.

Bir neçə gün əvvəl dünyaya göz açmış qızciğazın işdən yorğun gəldiyindən kreslodaca mürgüləyən atası yarıyuxulu halda:

- Sabah variantlarımıza baxıb bir qərarə gələrik, - dedi. Axşamın xeyrindən sabahın şəri yaxşıdır...

Lakin nə o axşam xeyirlə gəldi, nə də sabah xoş açıldı. O gecə yer tərpəndi, son əsrin ən böyük təbii fəlakətlərindən biri baş verdi. Türkiyədəki amansız zəlzələ bu ailənin dünyasını tar-mar etdi. Dağıntılar arasından çətinliklə xilas edilən ana və körpəsi xəstəxanaya yerləşdirildi.

Əşidəndə ki Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan zəlzələdən xəsarət alanlara baş çəkmək üçün Başakşəhərdəki bu xəstəxanaya gəlib, yaralı qadın çox həyəcanlandı. Ağrılar içində dikəlib çarpayının üstündə oturdu. Elə bu an Prezident Ərdoğan tibb işçiləri və xanımı ilə birlikdə palataya daxil oldu. Təbii ki, uşaq çarpayısındaki körpə də onun diqqətindən yayınmadı. Balacanın oğlanını, qızını olduğunu soruşdu, adını xəbər aldı.

- Adını siz verin, - deyərək körpənin atası xahiş etdi.

Prezident uşağı qucağına götürüb dua oxudu. Üç dəfə "Ayşə Betül" deyərək balacaya verdiyi adı bəyan etdi...

Adınla yaşa, Ayşə bala. Qoy bu zəlzələ sənin həyatının ilk və son tufanı olsun, bir də çətinlik görməyəsən.

Xilas edilmiş qadın nə söylədi

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Türkiyədə olan Azərbaycanın Fövqəladə Hallar Nazirliyinin çevik xilasetmə qüvvələrinin ölümdən xilas etdiklərinin biri də Ayşə adında qadın idi. Dəstənin üzvləri onun halını xəbər aldılar, ürək-dirək verdilər.

Dağıntılardan çıxarılan yaralı və bu səbəbdən halsız və zəif qadın, xilaskarlarının mərhəmətindən, şirin ləhcəsindən onların azərbaycanlı olduğunu yəqin elədi. Heç nə soruşmadan "Can Azərbaycan, canım qardaşlarım. İlham Əliyevə də salamları göndərirəm", - dedi.

Zəlzələ uşaqları

Dağıntılar altından çıxarılan qız azacıq özünə gələndə kimi xəstəxanaya qaldırılıb ətrafda baxışları ilə kimisə axtardı.

- Qardaşım hanı? Qardaşımı tapın, - deyərək az qala yalvardı...

Ölümdən qurtulan başqa bir uşağdan - balaca oğlandan uçqunlar altında qorxub-qorxmadığını soruşdular.

"Qorxmurdum, axı babam yanımda idi", - deyərək cavab verdi. Uşaq əsl həqiqəti başa düşə bilməmişdi. Onu həyata bağlayan artıq həyatla vidələnməmiş atasının soyuq cismi olmuşdu.

Hatayda 42 saat sonra dağıntılar altından çıxarılan yeniyetmə Haticenur Aslı Ardıçın ilk sözləri bu olub: "Mənə limonlu su ver".

Azyaşlı bir qız isə su içməkdən imtina etmişdi: "Axı hələ müayinə olunmamışam..."

Ana sevgisi

Dağıntılar altında ata-oğul bir-birini görür və söhbət edirdilər. Əslində, danışan ata idi. O tez-tez balasına "Səni çox sevirəm" deyirdi. "Necəsən?", "Səni görürəm" deyərək səslənirdi. Uşağı ruhdan düşməyə qoymamaq, onun dözümlünü, səbrini artırmaq üçün yenidən şahmat oynayacaqlarını söyləyirdi. Xilas ediləcəklərinə ümidi çoxaltmaq üçün deyirdi ki, buradan çıxandan sonra yeni matçımız olacaq.

Oğlan şok və qorxu içində sakitcə uzanmışdı. Nəhayət, o da dinib ürəyini parçalayan fikri dilə gətirdi: "Əvvəlcə anamı çıxar buradan!"...

İnsan insana qardaşdır

Türkiyədə dəhşətli zəlzələ baş verdiyini eşidən məşhur italyan aşpaz Danilo Zanna dərhal Malatyaya yola düşür. Burada o, zəlzələdən salamat çıxan yerli sakinlər üçün yeməklər bişirir.

"Heç kimi yalnız buraxmırıq. Hamı ölümdən gələni etməyə çalışır. Bunun bir parçası ola bilmək mənim üçün böyük şərəfdir", - deyərək söyləyir.

Dərdimiz də, sevincimiz də birdir

Ölkəmizdən Türkiyədə zəlzələdən zərərçəkənlərə yardım göndərənlər arasında şəhidlərimizin doğmaları da az deyil.

Yardımların toplandığı məntəqəyə gələndə şəhid atası xahiş edir:

- Mənim bağlamamı açıb baxmağa ehtiyac yoxdur, qızım. Nə yığımışamsa, oğlumun adına layiqdir.

Digər bir olayı da həyəcənsiz dinləmək olmur. İkinci Qarabağ müharibəsinin şəhidi Elgün Abbaslının fotosəkilinin olduğu bağlama qardaş ölkədə zəlzələdən əziyyət çəkən başqa bir şəhid ailəsinə çatır. Təsədüfə bir bax... Şəhidimizin anası

Sevda Cəfərovanın göndərdiyi bağlama Hakkaridə şəhid olan Cevdet Şişmanın anası Ayşə Şişmanı çox kövrəldir.

Qutunun üzərindəki şəkil kəsib götürən ana "Bağlamadakı şəkil mənə bəs etdi, dünyam oldu. Bu şəkil götürüb Cevdetimin yanına qoydum", - deyir.

Elgünün bundan xəbər tutan anası da çox təsirlənir: "Mənim balamı öz balası kimi qəbul edib, fotosunu sinəsinə basdığı üçün təşəkkür edirəm. Onun balasına qurban olum. Kaş yaxın olardı, mən də gedib onun balasını ziyarət edib, başdaşını bağrıma basardım".

Həyat davam edir

Hatayda zəlzələdən sağ çıxan Adem və Tülin məskunlaşdıqları Bursada həyatlarını birləşdirən evliliyə imza atıblar.

Onlar iki il əvvəl Hatayda tanış olub, bir-birini sevib və nişanlanıblar. Adem 34, Tülin 29 yaşındadır. Kahramanmaraşda baş verən zəlzələdə evlərini son anda tərk edə biliblər. Cəhizləri, toy tədarükləri dağıntılar altında qalıb. Evləri uçan cavanlar Bursaya pənah gətiriblər. Burada nikah bağlamaq qərarına gəliblər.

Nikah günü Tülinin dedikləri hamıya duyğulu anlar yaşadıb: "İndi biz həyatımızı burada davam etdirmək istəyirik. Xatirələrimiz, aldığımız toy əşyaları Hatayda dağılan evimizlə birlikdə getdi. Şükürlər olsun ki, ölimiz, ayağımız var. Biz yenidən ev qura və əşyalar ala bilirik".

Nə demək olar? Belə hallar üçün atalar yaxşı deyib: "Xeyirlə şəhər qardaşdır." Həyat davam edir...

Deprem hekayələri bununla bitmir. Onlar bəlkə də yüzlərdədir. Elə yüzlərin birini misal götürməklə də bugünkü hekayələri bitirək. Zəlzələnin dəhşətini görəndə, dağıntıların altından möcüzələrlə xilas olanlardan biri sosial şəbəkədəki paylaşımında belə yazıb: "İndi başa düşdük ki, yaşadığımız evin kiçik, yaxud soyuq olması cüzi bir məsələ imiş. Hələ yatağımızı-yorğanımızı demirəm. Xörəyimizin boyaq, yaxud bir az duzlu olması da əhəmiyyətsiz bir şey imiş. Yüksək markalı arabaların və telefonların da mənası yoxmuş... Uçuntuları altında qaldığımız bu fəlakət bir dərs olmalı! Qalıcı dəyər insanlıqdır! Sevdiklərinizin qədrini bilin, qəlbinə qırmayın!"

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*